

## Szociográfiai konferencia

Kétnapos országos szociográfiai konferencia kezdődött hétfőn, tegnap Kecskeméten, a Magyar Írók Szövetsége prózai szakosztálya és Duna-Tisza közti csoportja rendezésében. Az ország különböző vidékeiről érkezett szociográfusok beszéltek meg a társadalomtudományok művelésének időszerű kérdéseit.

A mai magyar szociográfiai irodalom útjairól és kérdéseiről dr. Székelyhidi Ágoston irodalomkritikus tartott vitaindító előadást. A szociográfusok kedden a kiskunfélegyházi falvakban tesznek tanulmányi körutat. (MTI)

## Az egész napos iskola tapasztalatai

A Magyar Pedagógiai Társaság napközi otthoni szakosztálya rendezésében hétfőn Zalaegerszegén kétnapos értekezlet kezdődött a megyék vezető felügyelőinek, valamint az egész napos iskolák szakfelügyelőinek részvételével.

Három évvel ezelőtt mindössze öt olyan általános iskola működött az országban, ahol az első osztályos gyermekkel való egész napos foglalkozást kísérletképpen bevezették. Ma már lényegében az ország minden megyéjében működik néhány ilyen iskola, s a vezető felügyelők szerint az általános iskolásokkal való egész napos foglalkozásnak kedvezőek a tapasztalatai.

Az országos tapasztalat szerint inkább a városokban lehet megteremteni az egész napos foglalkoztatás tárgyi és személyi feltételeit.

## Művelődésügyi és gyámügyi hatáskör a községekben

A művelődésügyi miniszter utasításban szabályozta a községekben és nagyközségekben működő tanácsok szakigazgatási szervének művelődésügyi, valamint gyámügyi hatáskörét és feladatait.

A szakigazgatási szerv vizsgálja a lakosság kulturális állapotának színvonalát, művelődési igényeit, szükségleteit, s kidolgozza a kulturális ágazatot érintő fejlesztési, beruházási terveket. A központi tervek alakításának időszakában kezdeményezi és előkészíti a községben működő ipari, mezőgazdasági termelőüzemek, vállalatok és termelőszövetkezetek, hivatalok, intézmények, társadalmi szervezetek és tömegszervezetek közreműködését a kulturális ellátás fejlesztésében, az intézmények létrehozásában, a beruházások megvalósításában — különösen a termelőüzem dolgozóinak kulturális, illetőleg szociális ellátását is szolgáló intézmények esetében.

Ugyancsak feladata, hogy figyelemmel kísérje az oktatási-nevelési és a közművelődési intézmények dolgo-

# Rangja van a népfreontmunkának

## A megyei elnökség ülése

Tegnap, hétfőn ülést tartott a Hazafias Népfreont Csongrád megyei bizottságának elnöksége, amelyen részt vett Gyárfás Mihály, a megyei pártbizottság osztályvezető-helyettese és Sándor István, az Országos Béketanács osztályvezetője is. Nagy Istvánnak, a Hazafias Népfreont Csongrád megyei bizottsága elnökének megnyitó szavai után Molnár Sándor megyei titkár terjesztette elő a jelentést a megyei népfreontbizottság munkájáról.

Az elmúlt négy évben tovább növekedett a népfreontmozgalom tekintélye, megszűnt a munka kampány jellege, és nagy politikai feladatok megoldása — mint a választások — után sem esett vissza a népfreontmozgalom munkája. A beszámoló tényei alátámasztják: nem hanyagult a munka, továbbra is fontos politikai tevékenysége van ennek a társadalmi mozgalomnak: az állampolgárok nevelését, a jogok és kötelességeik, az új törvények magyarázását éppolyan szívvel-lélekkel végzik, mint a gazdaságpolitikai felvilágosító munkát. Különösen fejlődött a megyében a népfreontmozgalom városos községpolitikai munkája. A népfreontmozgalomnak egyedül a tanyavilágot nem sikerült még kellőképpen hatása alá vonnia. Ez az elkövetkezendő időben egyik jelentős feladat lesz. A hozzászólásokkal együtt az a kép alakult ki az elnökség ülésén, hogy sokkal több nőt és a fiatalokat kell bevonni a mozgalmi munkába, s ennek megvan a lehetősége, hiszen az utóbbi időben javult a különböző társadalmi szervezetekkel a népfreontmozgalom kapcsolata.

A népfreontbizottságok bé-

kemozgalmi és barátsági munkájának tapasztalatairól és feladatairól Eitlerné dr. Szilágyi Júlia, a megyei népfreontbizottság alelnöke számolt be. Mint elmondotta, 1968 és 1971 között több mint kétezer békegyűlést és barátsági rendezvényt tartottak a megyében, amelyen mintegy 200 ezren vettek részt. Ezekben a gyűléseken foglalkoztak a vietnami szolidaritással, a közel-keleti helyzettel és az európai biztonság kérdéseivel. Ebben a tevékenységben egymásra talált társadalmunk valamennyi rétege, ezt sok sikeres akció bizonyítja, például az is, hogy az elmúlt négy évben csak a szolidaritási bizottság csekkzámláján több mint 4 millió 300 ezer forint gyűlt össze. Sikeresek voltak a különböző mozgalmak — mint a transzistoros rádiót és kerékpárt Vietnammak, de ugyanígy megyénk asszonyai takarók

ezreit készítették a vietnami gyermekeknek. Mindez szűkebb hazánk egységes békeakarát is tükrözi. Működik Szegeden nemzetközi klub, amelyben elsősorban az itt tanuló külföldi diákok a tagok, de szélesíteni kellene a klub kapcsolatait. A békemozgalmi munka további javítását újabb előadók bevonásával, és a szemléltetést szolgáló fotók és filmek hatékonyabb felhasználásával kívánja a népfreontbizottság biztosítani.

A jövő év tavaszán V. kongresszusát tartja majd a Hazafias Népfreont. A felkészülés jegyében állapította meg a Csongrád megyei népfreontelnökség tegnapi ülése, hogy elsősorban minőségileg, a munka hatékonyságát javítva tud még hathatósabban dolgozni Csongrád megyében is a népfreontmozgalom sok ezer aktivistája.

P. Sz. M.

## Elismerés: munkavédelemért

A MEDOSZ munkavédelmi bizottsága az SZMT munkavédelmi felügyelőségével együttesen megvizsgálta az Alsózávidéki Vízügyi Igazgatóság munkavédelmi tevékenységét. A vizsgálat kiterjedt az elmúlt három-négy évre. A bizottság vizsgálata folyamán meglátogatta az igazgatóság munkahelyeit és a helyszínen vizsgálta a munkavédelemmel kapcsolatos tevékenységet. A helyszínen tapasztaltakat, továbbá a munkavédelemmel kapcsolatos igazgatósági intézkedéseket, az egyes üzemi baleseteket és azok előidézésének okait mélyrehatóan elemezték. Az elemző vizsgálat alapján átfogó elvi iránymutatást adtak a vízügyi igazgatóságnak munkavédelmi tevékenységének továbbfejlesztésére.

A vizsgálatot végző bizottság a rendelkezésére álló tényanyag alapján megállapította, hogy az igazgatóság munkavédelmi tevékenysége a megyében eddig vizsgált üzemek, vállalatok közül a legjobb. Ennek alapján az igazgatóság munkavédelmi tevékenységét jónak minősítette, s ez az elismerésnek igen magas fok.

nek alapján az igazgatóság munkavédelmi tevékenységét jónak minősítette, s ez az elismerésnek igen magas fok.

## A mai magyar zenéért

# Műhelyteremtő kísérletek

Szegeden nincs zenei alkotóműhely. Nem szegény, a világon kevés funkcionál, a kor szelleme nem játszik kezére, általában hiányoznak a feltételek. Mi kell az alkotóműhelyhez? Helyi művek, helyi előadók, helyi közönség tartós, intenzív kapcsolata, művészeti célok és intézmények. Ez utóbbiak működnek ugyan, ám a művészeti centrum azon jellemzőivel hiányoznak, melyek az alkotásokban futnak ki.

Kísérletek történtek — még látványosan, a szándék feltétlenül dicseretes. Röviden ennyi előhangot a mai magyar zene hetéhez. Ahhoz a programfűzérhez, melynek ajtonyitására szállingózott és nem tödült a publikum felajzott várakozásokkal vasárnap este a konzervatórium emeletére. De legalább meggyőzte magát, megerősítette lelkét abban a tudatban: nincsen haszontalanul az önrő...

még látványosan, a szándék feltétlenül dicseretes.

A szűkebb szakma alkotói — a közönségfele is érzi, a lehetőségeken belül alakulnak már a mértékek, vannak mértékegységek, viszonylatok és viszonyítási alapok. A vasárnapi koncert természetesen a műhelyfeltételek egyetlen stabil létezőjével, a szegedi előadó-művészekkel fémjeléztek. A biztos stílusérzék, kitűnő Várnagy Lajossal, az országos mélynyben méltatlanul ritkán hallható remek zongoristával, Bódis Péterrel, a technikailag üzembiztos Kovács Zsuzsannával, a muzikálisan, szép tónusban játszó Kedves Tamás eselivel, a daléneklés specialistájával, Vessely Gabriellával és a fűvésőtőssel, Román Zoltánnal, Nagy Imrével, Török Jánossal, Király Istvánnal, Joó Andrásal, akiket külön-külön is, így együtt pedig meglehetősen ritkán hallani. A mai magyar szerzők műveiből válogatott programban hallott szegedi alkotó kanott nyilvánosságát, Vaszy Viktor hatásos közönségdarabja, a liszti romantika kései hajtásából építkező zongoratóccá, Vántus István műgonddal fogalmazott, érett hegedű-Szvitje és az „új hullámhoz” tartozó Kátai László két darabja, ahol a zenekari színekkel inceszkedő asszociációk ezúttal a zongora lehetőségeiben találtak foglalatot, keretet maguknak.

A hangverseny egyértelmű tanulsága: érdemes járni a műhelyteremtő kísérletek útját.

Nikolányi István

## Porszívó, tévé, autó

### Fogyasztási cikkek „prognózisa”

A szakembereket foglalkoztatja: hogyan alakul a következő 15 esztendő folyamán a különböző cikkek fogyasztásának növekedése, szerkezete. A reális „prognózis” megállapítását elősegíti a múlt objektív elemzése. Eszerint Magyarországon az elmúlt 12 évben — 1958—1970. között — a lakosság egy főre jutó fogyasztása — összehasonlítható — átlagban — évenként átlagosan 4,6 százalékkal növekedett. Ezen az időszakon belül azonban a növekedés korántsem volt egyenletes: az egyes években jelentékeny ingadozások adódtak. Jellemző, hogy a növekedés üteme az utolsó 3 évben — 1967—1970. között — felgyorsult, s évi átlagban elérte az 5,3 százalékot.

Érdekesen alakul a tartós fogyasztási cikkek „prognózisa”. A kutatók azt vizsgálják: 100 háztartás közül jelenleg hányban található hűtőszekrény, porszívó, mosógép, rádió, televízió, személynégykocsis, motorkerékpár — s azt is szemügyre

veszik: ugyanezekből mennyi lesz 1985-ben. Száz háztartásból manapság 81 a rádióelőfizetők száma — 15 esztendő múlva várhatóan „telítődik” a piac: a kutatók szerint akkor már 98—100 rádiótulajdonosra számíthatunk. Ugyanígy alapon vizsgálják a televízió-előfizetőket: a mai számarány 55, a várható 90—92. Ugyancsak 55 mosógép könnyíti meg minden 100 háztartás közül a háziasszonyok munkáját — 1985-ben már csak 10—15 háztartásban mosnak kézzel száz közül. Alapvető tartós fogyasztási cikk a hűtőszekrény is: 100 háztartás közül ma 33-ban jelent nagy segítséget, 15 év múlva 88—90-ben. A porszívók száma sem sokkal kevesebb: jelenleg 32 — s várhatóan 70—75 lesz 1985-ben.

Izgalmas kérdés a személygépkocsi száma: napjainkban minden száz háztartást alapul véve, átlagosan 7 található, másfél évtized múlva 38—40. „Megugrik” a motorkerékpárok mennyisége is: 19-ről — 24—27-re.

## Vásártartási hír'etmény!

a Városi Tanács Szolgáltató Üzeme közhírré teszi, hogy a Szeged, Dorozsmai útj (rókusli) állatvásártéren 1971. DECEMBER 5-ÉN ORSZÁGOS ÁLLATVÁSÁRT TART. Szeged területéről és egyéb veszmentes helyről mindenféle állat felhajtható.